

DENET İŞ HUKUKU VE SOSYAL GÜVENLİK SİRKÜLERİ

Sirküler Tarihi : 07.07.2020
Sirküler No : 2020/099
Yayımlandığı Yer : GAZETE VATAN - 07.07.2020

Dr. Cahit EVCİL
E. SGK Başmüfettişi

İŞVEREN YERSİZ ÖDEME NEDENİYLE İŞKUR'A GERİ ÖDEDİĞİ KISA ÇALIŞMA ÖDENEKLERİNİ İŞÇİNİN ÜCRETİNDEN KESEBİLİR Mİ?

Kısa çalışma mevzuatına göre, işverenin hatalı bilgi ve belge vermesi nedeniyle yapılan fazla ödemeler yasal faizi ile birlikte işverenden, işçinin kusurundan kaynaklanan fazla ödemeler ise yasal faizi ile birlikte işçiden tahsil edilmektedir.

Uygulamada kısa çalışma şartlarına haiz olmadığı halde kısa çalışma ödeneğine başvuran, kısa çalışma şartlarına aykırı hareket eden ya da kısa çalışmanın bitiş tarihini geç bildiren işverenden kısa çalışma ödenekleri yasal faiziyle geri alınmaktadır.

Peki, işveren kendisinden geri alınan bu tutarları işçinin ücretinden kesebilir mi?

Öncelikle belirtelim ki, işverenin, hatalı bilgi ve belge vermesi nedeniyle işçiye yapılan kısa çalışma ödeneklerini işçiden geri istemesi söz konusu değildir. İşveren, işyeri bakımından kısa çalışma şartlarını taşımaması halinde ya da hatalı başvuruda bulunması nedeniyle İŞKUR tarafından geri alınan kısa çalışma ödeneklerini işçiden isteyemez. Örneğin, iş müfettişi tarafından yapılan uygunluk denetimi neticesinde işyerindeki çalışma süresinin üçte bir oranında azaltılmadığının tespit edilmesi nedeniyle işverenden faiziyle geri alınan kısa çalışma ödeneklerinin işçiden talep edilmesi mümkün değildir.

BDO Yayıncılık A.Ş.

Eski Büyükdere Cad. No.14
Park Plaza Kat:4
34398 Maslak/İstanbul
Turkey

Tel: +90 212 365 62 00
Fax: +90 212 365 62 02
e-mail: bdo@bdo.com.tr
www.bdo.com.tr

Garantisi ile sınırlı bir Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Limited'in üyesi ve bir Türk anonim şirketi olan BDO Yayıncılık A.Ş., bağımsız üye kuruluşlardan oluşan BDO ağıının bir parçasını teşkil etmektedir.

BDO International global ağıının toplam gelirleri 2019 yılında 9,6 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. BDO, 167'den fazla ülkede bulunan 1.809 ofiste faaliyet göstermekte olup, bu ofislerde denetim ve danışmanlık hizmetleri veren ortaklar dahil dünya çapında 88.110 kişi çalışmaktadır.

Dikkat ve titizlikle hazırlanan bu yayın, geniş anlamda görüşleri içermekte olup, genel bir yol gösterici olarak değerlendirilmelidir. Özel durumlara ilgili olarak, mesleki görüş ve yardım almadan, bu yayına dayanarak uygulamalarda bulunulmamalıdır. Bu konuların kendi özel durumunuza ilişkin etkilerini görüşmek için BDO Yayıncılık A.Ş. ile temas kurabilirsiniz. Bu yayındaki bilgilere dayanarak belli eylemlerde bulunmak veya bulunmamak nedeniyle doğabilecek zararlar nedeniyle, BDO Yayıncılık A.Ş. ve ortakları, çalışanları ile yazarları herhangi bir yükümlülük veya sorumluluk kabul etmemektedirler.

Ancak, kısmen de olsa, işçiden kaynaklanan nedenlere istinaden ya da işveren tarafından İŞKUR'a bilgi verilmesine rağmen İŞKUR tarafından hataen işçiye kısa çalışma ödeneği ödenebilmektedir. Örneğin, işveren tarafından kısa çalışmanın sonlandırılacağı altı gün önceden bildirilmekle birlikte İŞKUR tarafından bu talebin süresinde işleme alınmayıp işçilere kısa çalışma ödenekleri ödenebilmektedir. Burada hatalı işlem yapan İŞKUR'un yersiz ödediği tutarları işçiden alması gerekmektedir. Ancak uygulamada bu yersiz ödemelerin de işverenden talep edildiği görülmektedir. Bu tutarların işçiden geri alınabileceğine ilişkin olarak İş Kanunu'nda bir hüküm bulunmamaktadır. Bu nedenle genel kanun olan Borçlar Kanunu'na bakmak gerekir.

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 407'inci maddesi, işverenin işçiden olan alacağı ile ücret borcunu işçinin rızası olmadıkça tahsil edilemeyeceğini düzenlemiştir. Bu çerçevede, işçinin onay vermesi halinde, hak etmediği kısa çalışma ödeneği tutarını işveren işçinin ücretinden mahsup edebilecektir. Kanımızca mahsup tutarının işçinin ücretinin dörtte birini geçmeyecek şekilde taksitlerle kesilmesi uygun olacaktır. Ancak işverenin faiz tutarını bu aşamada işçiden isteyemeyeceği kanısındayız.

İşçinin rızasının açık bir şekilde ve yazılı alınarak özlük dosyasında saklanması gerekir. Zımnî rıza ise geçerli olmayacaktır.

İşçinin rıza göstermemesi halinde başvurulacak yöntem yine Borçlar Kanunu'nda düzenlenmiştir. Borçlar Kanunu'nun 77'nci maddesinde haklı bir sebep olmaksızın, bir başkasının malvarlığından veya emeğinden zenginleşen kişinin bu zenginleşmeyi geri vermekle yükümlü olduğuna hükmedilmiştir. Bu durumda işverenin yargı yoluna başvurarak yersiz olarak ödenen kısa çalışma ödeneklerinin sebepsiz zenginleşme hükümleri gereğince iadesini talep etmelidir. İşverenin bu aşamada faiz talebinde de bulunabileceği kanısındayım. Faiz kanuni faiz olacaktır.